



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.16.2.2023

Stanisław Strąk
Burmistrz Miasta i Gminy Pierzchnica
Urząd Miasta i Gminy Pierzchnica
ul. Urzędnicza 6
26-015 Pierzchnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/005 – Realizacja Narodowego Planu Szerokopasmowego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Pierzchnica (dalej: Urząd), ul. Urzędnicza 6, 26-015 Pierzchnica.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Stanisław Strąk, Burmistrz Miasta i Gminy Pierzchnica (dalej: Burmistrz) od 19 listopada 2018 r. ¹
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja projektu w zakresie budowy i/lub rozbudowy i/lub modernizacji publicznych sieci dostępowych WIFI w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów dotyczących zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu. 2. Realizacja obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 29 i 29k ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych ² w celu zapewnienia powszechnego stacjonarnego dostępu do internetu.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych (3 listopada 2023 r.) w jednostce z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Marcin Sudół, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/93/2023 z 5 września 2023 r. (akta kontroli str. 1-4)

¹ Do 31 grudnia 2018 r. – Wójt Gminy Pierzchnica, a od 1 stycznia 2019 r. – Burmistrz Miasta i Gminy Pierzchnica (w związku z nadaniem statusu miasta miejscowości Pierzchnica – na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta – Dz. U. poz. 1456).

² Dz. U. z 2023 r. poz. 733, ze zm.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: ustawa o NIK).

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W wyniku realizacji projektu *Publiczny internet w gminie Pierzchnica* (dalej: Projekt) osiągnięto w założonym terminie i utrzymano w okresie trwałości wskaźnik produktu związany z utworzeniem 13 hotspotów (czterech zewnętrznych i dziewięciu wewnętrznych). Wybudowana w ramach Projektu sieć spełniała wymogi techniczne oraz dotyczące konfiguracji sieci i systemu autoryzacji, obowiązków w zakresie opłat, reklamy i wykorzystania danych, wynikające z *Wymagań dla WiFi*⁵. Niedokonanie przez Burmistrza wstępnej analizy możliwości spełnienia przez Projekt wymogu w zakresie jakości usług – określonego w pkt 5 ww. wymagań – skutkowało zawarciem dwóch umów o świadczenie przez operatora telekomunikacyjnego usługi bezprzewodowego dostępu do sieci internet niezapewniającej zainstalowanym w ramach Projektu hotspotom prędkości pobierania danych wynoszącej co najmniej 30 Mb/s. Z chwilą uruchomienia sieci utworzonej w ramach Projektu Urząd nie miał wykupionego abonamentu na ww. usługę. Uczynił to dopiero po roku od rozpoczęcia okresu trwałości Projektu, po kontroli Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej: UKE). Zarówno przed 21 grudnia 2022 r., tj. zapewnieniem przez operatora telekomunikacyjnego ww. usługi internetowej, jak i po ok. dwóch miesiącach od tej daty do zakończenia czynności kontrolnych, dostęp do internetu wybudowanej w ramach Projektu sieci odbywał się z wykorzystaniem Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej⁶. W konsekwencji działaniem niegospodarnym, niezgodnym z zasadami dokonywania wydatków ze środków publicznych określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷, było wydatkowanie kwoty 2951,84 zł z tytułu ww. umów z operatorem telekomunikacyjnym, w sytuacji gdy dostęp hotspotów do sieci internet faktycznie uzyskiwany był z sieci OSE. Ponadto, wykorzystywanie tej sieci odbywało się bez zgody jej operatora.

Burmistrz z opóźnieniem poinformował Centrum Projektów Polska Cyfrowa⁸ (dalej: CPPC) o braku możliwości wdrożenia zalecenia pokontrolnego⁹ po kontroli UKE. Było to niezgodne z art. 25 ust. 12 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020¹⁰ i § 12 ust. 27 umowy o dofinansowanie Projektu. Ponadto informację o podpisaniu umów na usługi internetowe świadczone przez operatora telekomunikacyjnego dla wybudowanej w ramach Projektu sieci, przekazano CPPC dopiero 20 stycznia 2023 r., pomimo że ww. umowy zostały zawarte 7 listopada 2022 r.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Wymagania określały zakres działań, które mogły być realizowane w ramach konkursu *Publiczny internet dla każdego* w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (dalej: POPC), jak również określały specyfikację techniczną urządzeń WiFi, wymogi w zakresie jakości usług oraz obowiązków dotyczących opłat, reklamy i wykorzystania danych. Stanowiły integralną część warunków uczestnictwa w konkursie, a Beneficjent, przystępując do konkursu, zobowiązał się do ich przestrzegania w zakresie realizacji projektu zgłoszonego w tym konkursie.

⁶ Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2454) OSE jest publiczną siecią telekomunikacyjną służącą świadczeniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych szkole podstawowej, ponadpodstawowej i artystycznej, z wyjątkiem szkół dla dorosłych. Celem działania OSE, zgodnie z art. 3 tej ustawy, jest umożliwienie szkole szerokopasmowego dostępu do Internetu; podnoszenie poziomu kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz umożliwienie wspomagania procesu kształcenia w szkole.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

⁸ W systemie wdrażania POPC, Instytucją Pośredniczącą zostało ustanowione CPPC, działające w imieniu Skarbu Państwa.

⁹ Zalecenie dotyczyło uzyskania zgody operatora OSE na korzystanie z usługi w tej sieci.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 818, ze zm.

Niektóre działania informacyjne i promocyjne Projektu prowadzone były niezgodnie z warunkami wykorzystania dofinansowania określonymi w § 7 ust. 1 pkt 3 lit. f i pkt 5 umowy o dofinansowanie Projektu oraz obowiązkami w zakresie informacji i promocji wynikającymi z § 13 ust. 4 pkt 1 lit. a i ust. 5 tej umowy. Nie oznaczono we właściwy sposób strony internetowej umożliwiającej zalogowanie do sieci *Publiczny internet dla każdego*, a informacje o Projekcie zamieszczono z opóźnieniem w siedzibie Urzędu i na jego stronie internetowej (w tym sposób niezapewniający użytkownikom łatwego do niej dostępu).

Zgodnie z art. 29 ust. 2b ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych przekazano do Prezesa UKE do 31 marca 2021 r. i 2022 r. za pomocą Systemu Informacyjnego o Infrastrukturze Szerokopasmowej (dalej: SIIS) oświadczenia o nieposiadaniu, według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. i 2021 r., infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, budynków umożliwiających kolokację i nieświadczeniu usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych. Jednak do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie przekazano takiego oświadczenia, sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., za pomocą systemu PIT¹¹. Ponadto Burmistrz nie przekazał Ministrowi Cyfryzacji za pomocą Systemu Informacyjnego o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego (dalej: SIDUSIS¹²) oświadczenia o nieświadczeniu usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu. Urząd przesłał jednak z ponad dziewięćmiesięcznym opóźnieniem informacje o punktach adresowych, w których jest możliwe świadczenie za pomocą stacjonarnych publicznych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu.

¹¹ Punkt Informacyjny ds. Telekomunikacji.

¹² Zgodnie z art. 29j ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych wprowadzonym od 22 października 2022 r. SIDUSIS jest publiczną bazą danych, prowadzoną przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, zawierającą informacje o punktach adresowych, w których: [1] jest możliwe świadczenie, [2] jest planowane zapewnienie możliwości świadczenia w wyniku realizacji inwestycji finansowanych ze środków publicznych, [3] w ciągu 3 lat jest planowane zapewnienie możliwości świadczenia w wyniku realizacji inwestycji ze środków prywatnych – za pomocą stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja projektu w zakresie budowy i/lub rozbudowy i/lub modernizacji publicznych sieci dostępowych WIFI w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów dotyczących zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu

Opis stanu faktycznego

W dniu 3 lutego 2021 r. pomiędzy gminą Pierzchnica¹⁴ – reprezentowaną przez Burmistrza¹⁵ a Skarbem Państwa, w imieniu którego działało CPPC reprezentowane przez Dyrektora Departamentu Wdrażania Projektów Szerokopasmowych została zawarta umowa nr POPC.01.01.00-26-0037/19-00 o dofinansowanie Projektu¹⁶ w ramach POPC Osi Priorytetowej nr 1 *Powszechny dostęp do szybkiego internetu* Działania 1.1 *Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach* (dalej: UoD). UoD nie była aneksowana.

(akta kontroli str. 9, 12, 416, 469)

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie Projektu (dalej: WoD):

- celem Projektu było umożliwienie za pośrednictwem hotspotów¹⁷ dostępu do korzystania z usług cyfrowych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu związanemu z brakiem dostępu do sieci internet;
- działania Projektu miały się skupić przede wszystkim na budowie nowej publicznej sieci WiFi, w tym na stworzeniu i utrzymaniu 13 punktów bezpłatnego, publicznego dostępu do internetu o wysokich parametrach technicznych (czterech zewnętrznych i dziewięciu wewnętrznych);
- korzystanie z nich miało być dostępne dla każdego w równym stopniu;
- zainstalowanie hotspotów przewidziano w łatwo dostępnych miejscach publicznych (w instytucjach użyteczności publicznej, jak i zewnętrznej przestrzeni ogólnodostępnej), tj. w Szkole Podstawowej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Pierzchnicy¹⁸ (dwa zewnętrzne i cztery wewnętrzne), Społecznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Drugni¹⁹ (dwa zewnętrzne i cztery wewnętrzne) oraz w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Pierzchnicy²⁰ (jeden wewnętrzny).

(akta kontroli str. 390-391)

Całkowitą wartość Projektu określono na kwotę 64 368 zł. Na jego realizację CPPC przyznało Beneficjentowi dofinansowanie (kwotę ryczałtową) w łącznej kwocie

¹³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁴ Dalej: Beneficjent.

¹⁵ Przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Pierzchnica.

¹⁶ Przedsięwzięcie pn. „Publiczny internet w gminie Pierzchnica” o numerze: POPC.01.01.00-26-0037/19.

¹⁷ W dalszej części wystąpienia pokontrolnego nazywane również publicznymi punktami dostępu do internetu.

¹⁸ Dalej: SP w Pierzchnicy.

¹⁹ Dalej: SSP w Drugni.

²⁰ Zlokalizowana w budynku SP w Pierzchnicy.

nieprzekraczającej 64 368 zł, w tym z: budżetu środków europejskich w kwocie nieprzekraczającej 54 712,80 zł (85%) i budżetu państwa w kwocie nieprzekraczającej 9655,20 zł (15%). Beneficjent zobowiązał się m.in. do:

- zrealizowania Projektu w zakresie rzeczowym w okresie od 1 czerwca 2020 r. do 1 maja 2022 r.;
- osiągnięcia (w związku z przyznaną kwotą ryczałtową) wartości wskaźnika produktu: *Liczba utworzonych publicznych punktów dostępu do internetu – hotspotów* – 13;
- złożenia ostatecznego wniosku o płatność (końcową) do CPPC w terminie do 25 dni od dnia osiągnięcia 100% wartości docelowej wskaźników w Projekcie lub w terminie 25 dni od zakończenia okresu realizacji Projektu, tj. od 1 maja 2022 r.;
- zapewnienia trwałości Projektu przez okres pięciu lat od daty płatności końcowej²¹.

(akta kontroli str. 9, 13-14, 16-17, 31, 391-394, 427)

Spośród dokumentów o charakterze strategicznym²² do zagadnień dotyczących zwiększenia publicznego dostępu do internetu odwołano się wyłącznie w *Programie Rewitalizacji Gminy Pierzchnica na lata 2016-2023*²³. W części dotyczącej jego powiązań z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy wskazano: *W ramach Programu Rewitalizacji podejmujemy szereg działań wpisujących się w Strategię „EUROPA 2020”, tj. m.in. tworzymy społeczeństwo cyfrowe m.in. poprzez rozwój internetu szerokopasmowego (...)*. Burmistrz wyjaśnił: *Dokument ten nie zawiera jednak szczegółowych działań dotyczących zapisów odnoszących się do konkretnych programów czy działań, jak np. „Narodowego Planu Szerokopasmowego”, gdyż nie oceniono kwestii dostępu do publicznego Internetu jako priorytet. Ponadto wyjaśnił, że w Strategii Gminy Pierzchnica nie zawarto zagadnień dotyczących zwiększenia publicznego dostępu do internetu, gdyż wyznaczone zostały w niej inne cele. Dodał, że w żadnym z dokumentów o strategicznym znaczeniu dla gminy (poza ww. zapisem w programie rewitalizacji) nie określono kierunków działań zmierzających do zwiększenia publicznego dostępu do internetu i nie zidentyfikowano Projektu.*

(akta kontroli str. 272, 275-276, 280-283)

Realizacja Projektu przebiegała zgodnie z terminami wynikającymi z § 3 UoD i pkt 2 WoD (tj. w okresie od 1 czerwca 2020 r. do 1 maja 2022 r.). W zakresie rzeczowym Projekt został zrealizowany 4 sierpnia 2021 r. (data protokolarnego odbioru utworzonej w ramach Projektu sieci). W trakcie jego realizacji nie napotkano na problemy.

(akta kontroli str. 9, 13-14, 16-17, 31, 205-211, 322-329, 336-343, 391-394, 470)

Celem kontroli Projektu przeprowadzonej przez UAE w dniach od 31 sierpnia 2022 r. do 1 września 2022 r. na zlecenie CPPC było *ustalenie, czy sprzęt i urządzenia zostały wykonane w zakresie aspektów technicznych zgodnie z umową o dofinansowanie oraz przedstawioną przez Beneficjenta dokumentacją*. Zakres kontroli obejmował weryfikację, czy:

- projekt został zrealizowany zgodnie z załącznikiem do dokumentacji konkursowej – *Wymaganiami dla WiFi*;

²¹ Okres trwałości Projektu liczony jest od 3 listopada 2021 r. do 3 listopada 2026 r.

²² Tj. *Strategia Rozwoju Gminy Pierzchnica na lata 2015-2022, Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Pierzchnica, Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Pierzchnica na lata 2018-2023, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pierzchnica na lata 2021-2029.*

²³ Załącznik do uchwały nr XIX/77/2016 Rady Gminy Pierzchnica z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia *Programu Rewitalizacji Gminy Pierzchnica na lata 2016-2023.*

- była możliwość korzystania z hotspotów w miejscach publicznych;
- liczba hotspotów była zgodna z umową o dofinansowanie.

W ramach kontroli UKE przeprowadzono wizję lokalną sieci radiowej WiFi (sprawdzono 13 hotspotów) wybudowanej w ramach Projektu i sformułowano następujące wnioski:

- dzięki realizacji projektu zostały wybudowane cztery zewnętrzne i dziewięć wewnętrznych publicznych punktów dostępowych – co było zgodne z liczbą planowanych do zrealizowania publicznych punktów dostępu, określoną w UoD;
- przeprowadzone pomiary potwierdziły możliwość korzystania z punktów dostępu do internetu („hotspotów”) w miejscach publicznych – pomiary zostały przeprowadzone w dwóch miejscowościach na terenie jednostek oświatowych;
- skontrolowana sieć publiczna została zbudowana zgodnie ze standardami i technologiami określonymi w dokumentacji konkursowej, a procedury weryfikacji dały wynik pozytywny²⁴; negatywny wynik dała weryfikacja umowy Beneficjenta o świadczenie usługi dostępu do internetu min. 30 Mb/s;
- Beneficjent wykorzystuje usługę dostępu do internetu poprzez infrastrukturę OSE, nie posiadając na to stosownych dokumentów. W związku z brakiem zgody OSE na korzystanie z usługi dostępu do internetu wydano zalecenie pokontrolne uzyskania zgody OSE na korzystanie z usługi w ich sieci.

(akta kontroli str. 151-157, 178-182)

Zgodnie z *umowami o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej* zawartymi pomiędzy Naukową i Akademicką Siecią Komputerową – Państwowym Instytutem Badawczym (dalej: NASK²⁵) a SP w Pierzchnicy i SSP w Drugni, usługa w OSE została uruchomiona odpowiednio 22 marca 2019 r. i 13 marca 2019 r. W ramach tej usługi NASK zapewnia szkołom świadczenie m.in. nieodpłatnej usługi szerokopasmowego dostępu do internetu o symetrycznej przepustowości 100 Mb/s; nieodpłatnych usług bezpieczeństwa teleinformatycznego, obejmujących ochronę przed szkodliwym oprogramowaniem, monitorowanie zagrożeń i bezpieczeństwa sieciowego, w tym wsparcie szkoły w podejmowaniu działań zabezpieczających uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju oraz nieodpłatnych usług ułatwiających użytkownikom OSE dostęp do technologii cyfrowych.

(akta kontroli str. 59-97)

W celu realizacji zalecenia pokontrolnego UKE Sekretarz Miasta i Gminy (z up. Burmistrza) pismem²⁶ z 4 października 2022 r. zwróciła się do OSE (...) z *prośbą o wyrażenie zgody na wykorzystanie łącza OSE na potrzeby zainstalowanych 13 punktów dostępowych w placówkach oświatowych o numerach RSPO: 87026 oraz 6702*. W odpowiedzi²⁷ NASK odmówił udzielenia takiej zgody. W następstwie tego, z dniem 7 listopada 2022 r. Burmistrz zawarł umowy o świadczenie przez jednego z operatorów telekomunikacyjnych bezprzewodowej usługi dostępu do internetu w dwóch lokalizacjach, tj. Drugni 28 i Wyszyńskiego 5 (adresy odpowiednio SSP w Drugni i SP w Pierzchnicy). W obu tych miejscach usługę bezprzewodowego

²⁴ Mowa o weryfikacji: punktu zarządzania siecią; liczby i lokalizacji punktów dostępowych zewnętrznych i wewnętrznych z umową o dofinansowanie; czy do autoryzacji używa się portalu https; czy nazwa domeny powiązana z portalem autoryzacji ma zwyczajowy zapis i jest zgodna z Raportem końcowym; promocji projektu podczas logowania; braku rejestracji przy logowaniu; automatycznej autoryzacji rozpoznawania użytkowników; informacji o otwartości sieci w portalu autoryzacji; informacji o zaleceniach dla użytkowników sieci otwartych; współbieżnego wykorzystania dwóch pasm; SSID dla każdego z pasm; modelu urządzenia z Raportem końcowym.

²⁵ Zgodnie z art. 4 ustawy o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej NASK jest operatorem OSE.

²⁶ Wysłane w tym samym dniu drogą e-mail na adres: umowaose@nask.pl.

²⁷ E-mail z 13 października 2022 r. podpisany przez samodzielnego specjalistę ds. współpracy z JST i szkołami Zespołu Współpracy z JST i Szkołami.

dostępu do internetu zainstalowano 21 grudnia 2022 r. W protokołach zdawczo-odbiorczych dotyczących tej usługi wskazano m.in. dane dotyczące przekazanych urządzeń (kart SIM, routerów zewnętrznych) oraz parametry techniczne usługi w dniu podpisania protokołu m.in. limit transferu danych (powyżej 100GB), numer stacji, adres IP WAN, adres IP w sieci Klienta. Nie zawierały one jednak informacji o zmierzonych parametrach technicznych usługi w dniu instalacji, tj. m.in. *Wartości średniej pomiaru prędkości przesyłania danych [Mb/s] w podziale na Pobieranie (≥5) i Wysyłanie (≥3)*. Ponadto wskazano w nich, że *Klient zgadza się na uruchomienie usługi z powyższymi parametrami, na które wpływ mają takie czynniki jak obciążenie stacji nadawczej, siła sygnału stacji nadawczej, technologia, a także warunki atmosferyczne. W związku z tym w usłudze nie ma gwarancji tych parametrów, mogą one ulec zmianie i nie stanowią podstaw do reklamacji.* Ze strony Urzędu ww. protokoły podpisał pracownik Urzędu, który w umowach z operatorem telekomunikacyjnym został wskazany przez Burmistrza jako osoba uprawniona do kontaktów, w tym do kontaktu w celach związanych z utrzymaniem usługi. Ww. umowy nie zapewniały prędkości pobierania danych wynoszącej co najmniej 30 Mb/s oraz zostały zawarte dopiero 7 listopada 2022 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 41-58, 179-182, 185-187, 207-211, 416-418)

Burmistrz z opóźnieniem poinformował CPPC o braku możliwości wdrożenia zalecenia pokontrolnego oraz o podpisaniu umów na świadczenie usługi dostępu do sieci internet przez operatora telekomunikacyjnego dla wybudowanej w placówkach oświatowych w ramach Projektu sieci, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Ponadto, po terminie przekazał CPPC podpisaną przez siebie informację pokontrolną UAE, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W skierowanym do Beneficjenta piśmie²⁸ z dnia 15 lutego 2023 r. Naczelnik Wydziału Kontroli Projektów (z up. Dyrektora CPPC) podała: *Zespół kontrolujący przeanalizował przedłożone dokumenty przekazane pismem 20.01.2023 i uznał, że zalecenie pokontrolne zostało wdrożone.*

(akta kontroli str. 144-184)

Pomimo braku zgody NASK, w okresie od odbioru technicznego wybudowanej w ramach Projektu sieci (tj. od 4 sierpnia 2021 r.) do 21 grudnia 2022 r. oraz od ok. marca 2023 r. do zakończenia czynności kontrolnych (w tym w trakcie dwukrotnie przeprowadzonych oględzin²⁹), hotspoty były podłączone do sieci OSE, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Burmistrz wyjaśnił, że podłączenie hotspotów do sieci OSE odbyło się w porozumieniu z dyrektorami szkół.

(akta kontroli str. 235-255, 297-311, 454, 456, 470)

W toku oględzin ustalono, że w miejscach publicznie dostępnych utworzono 13 szt. publicznych punktów dostępowych do internetu – hotspotów, z czego w SP w Pierzchnicy (dwa zewnętrzne i cztery wewnętrzne); w SP w Drugni (dwa zewnętrzne i cztery wewnętrzne) oraz w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Pierzchnicy (jeden wewnętrzny).

(akta kontroli str. 14, 235-270, 390-393)

Przeprowadzone 18 września 2023 r. oględziny hotspotów wykazały, że zostały spełnione *Wymagania dla WiFi* w zakresie:

- pkt 3 *Wymogi dotyczące konfiguracji sieci Publiczny internet dla każdego i systemu autoryzacji*, tj. hotspoty rozgłaszały wyłącznie identyfikator SSID³⁰ *Publiczny internet dla każdego*; sieć ta była otwartą siecią pozwalającą korzystać

²⁸ Sygnatura: CPPC-D01B00-W02.651.4.40.2022/3/WW.

²⁹ 18 i 26 września 2023 r.

³⁰ Ang. Service Set Identifier – nazwa sieci bezprzewodowej widoczna dla użytkowników.

z usług dostępu do sieci internet bez konieczności podawania hasła, rejestracji czy uwierzytelniania;

- pkt 4 *Wymogi techniczne dotyczące urządzeń Wi-Fi w ramach sieci Publiczny internet dla każdego*, tj. liczba zainstalowanych przez Beneficjenta zewnętrznych (cztery) i wewnętrznych (dziewięć) hotspotów nie była mniejsza niż wymagana w Projekcie wartość³¹;
- pkt 6 *Obowiązki dotyczące opłat, reklamy i wykorzystania danych* m.in. zapewniono użytkownikom końcowym bezpłatny dostęp do sieci *Publiczny internet dla każdego*, tj. bez odniesienia do wynagrodzenia w postaci bezpośrednich płatności czy też innego rodzaju świadczeń, a w szczególności bez konieczności oglądania reklam handlowych lub udostępniania danych osobowych w celach komercyjnych.

W toku tych oględzin stwierdzono, że strona umożliwiająca zalogowanie do sieci *Publiczny internet dla każdego* nie zawierała zestawu znaków Funduszy Europejskich (dalej: FE) z barwami Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: RP) oraz znakiem Unii Europejskiej (dalej: UE), o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 235-270)

Każdy hotspot spełniał pkt 4 *Wymagania dla WiFi* w zakresie: obsługi równoczesnego wykorzystania dwóch pasm 2,4 GHz i 5 GHz; cyklu wsparcia powyżej 5 lat; średniego czasu pomiędzy awariami (MTBF) wynoszącego co najmniej 5 lat; obsługi IEEE 802.1x, 802.11r, 802.11k, 802.11v; zgodności ze standardem IEEE 802.11ac Wave I; możliwości obsługi co najmniej 50 użytkowników jednocześnie bez pogorszenia funkcjonowania; posiadania co najmniej 2x2 nadajników i odbiorników (system wieloantenowy MIMO); zgodności z programem Hotspot 2.0 (program certyfikacji Passpoint organizacji Wi-Fi Alliance); posiadania specjalnego i scentralizowanego pojedynczego punktu zarządzania dla wszystkich punktów dostępu w ramach sieci *Publiczny internet dla każdego*.

(akta kontroli str. 188-191, 196-198, 209, 374-378, 398, 401-402, 404-412, 430-448)

W toku oględzin przeprowadzonych w dniu 18 września 2023 r. stwierdzono, że 12 z 13 hotspotów nie spełniało pkt 5 *Wymagań dla WiFi* w zakresie prędkości pobierania danych, która w Projekcie została ustalona na co najmniej 30 Mb/s. Hotspoty będące przedmiotem Projektu zapewniały prędkość pobierania danych wynoszącą:

- w SSP w Drugni: punkty zewnętrzne – 1,27 Mb/s i 1,68 Mb/s; cztery punkty wewnętrzne – od 0,52 Mb/s do 1,45 Mb/s;
- w SP w Pierzchnicy: punkty zewnętrzne – 0,48 Mb/s i 1,33 Mb/s; trzy punkty wewnętrzne – od 0,36 Mb/s do 0,72 Mb/s; jeden punkt wewnętrzny – 53,38 Mb/s;
- w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Pierzchnicy: jeden punkt wewnętrzny – 0,99 Mb/s.

W trakcie oględzin Informatyk Urzędu wyjaśnił: *od informatyka Społecznej Szkoły Podstawowej w Drugni uzyskałem informację, że od 15 września 2023 r. jest awaria sieci OSE, wskutek czego znacząco spadła prędkość pobierania danych. Informatyk tej szkoły poinformował mnie, że dzisiaj, tj. 18 września, awaria została zgłoszona do NASK.*

Burmistrz wyjaśnił: *W dniu 18.09.2023 podczas oględzin była awaria sieci OSE – drastyczny spadek prędkości. Podczas weryfikacji pierwszego Hotspotu uczestnicy oględzin zostali poinformowani przez Pana informatyka ze SP w Drugni, że pomiary w tym dniu mogą nie spełniać kryteriów, ponieważ dnia 15.09.2023 nastąpiła awaria. Nigdy nie odnotowano podobnego problemu.*

³¹ Przy minimum czterech zewnętrznych punktach dostępu minimalna liczba wewnętrznych punktów dostępu powinna być nie mniejsza niż dziewięć.

(akta kontroli str. 235-270, 399, 402)

Ponownie przeprowadzone oględziny (26 września 2023 r.) wszystkich hotspotów wykazały, że wszystkie punkty dostępowe zapewniały prędkość pobierania danych wynoszącą co najmniej 30 Mb/s, tj.

- w SSP w Drugni: punkty zewnętrzne – 74,38 Mb/s i 80,76 Mb/s; cztery punkty wewnętrzne – od 69,97 Mb/s do 105,65 Mb/s;
- w SP w Pierzchnicy: punkty zewnętrzne – 67,94 Mb/s i 68 Mb/s; cztery punkty wewnętrzne – od 93,59 Mb/s do 101,62 Mb/s;
- w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Pierzchnicy: jeden punkt wewnętrzny – 90,12 Mb/s.

(akta kontroli str. 297-311)

W toku oględzin hotspotów utworzonych w ramach Projektu zidentyfikowano również inne punkty bezprzewodowego dostępu do internetu: w SSP w Drugni – o nazwie m.in. *SSp Drugnia*, *Szkoła Drugnia Wi-Fi* i *OSE_Internet* oraz w SP w Pierzchnicy – o nazwie *SPP*, *OSE_Internet* i *OSE_Open*. Dyrektorzy obu szkół wyjaśnili, że te hotspoty wykorzystywane są na potrzeby funkcjonowania szkoły oraz jej pracowników, nie są udostępniane dla ogółu społeczeństwa oraz wymagają uwierzytelniania za pomocą hasła.

(akta kontroli str. 235-270, 379-384)

Projekt nie przewidywał zakupu sprzętu komputerowego. W ramach Projektu zostały zakupione m.in. urządzenia w postaci punktów dostępowych: wewnętrznych (dziewięć sztuk) i zewnętrznych (cztery sztuki) oraz przełączniki sieciowe.

(akta kontroli str. 205-211, 297-298, 312-315, 388-397, 416)

Na dzień odbioru technicznego wybudowanej w ramach Projektu sieci (4 sierpnia 2021 r.) Beneficjent osiągnął wskaźnik produktu Projektu, tj. *Liczba utworzonych publicznych punktów dostępu do internetu – hotspotów* – 13. Utrzymał również ww. wskaźnik oraz zachował zasadę trwałości Projektu, o której mowa w art. 71 rozporządzenia³² nr 1303/2013, według stanu na dzień 30 września 2023 r. Niemniej jednak – w okresie od 3 listopada 2021 r. (początek okresu trwałości) do co najmniej 7 listopada 2022 r. (podpisanie umów o świadczenie przez jednego z operatorów telekomunikacyjnych bezprzewodowej usługi internetowej w dwóch lokalizacjach, w których zainstalowane były hotspoty) – nie realizował Projektu w sposób, w jaki zobowiązał się we WoD, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W pkt 13³³ WoD wskazano, że: *Beneficjent zamierza w sposób należyty utrzymywać instalacje przez cały okres trwałości projektu i po jego zakończeniu. Będzie okresowo dokonywać przeglądów technicznych, odnotowywać stan techniczny oraz dokonywać bieżących przeglądów technicznych wykonywanych przez pracowników merytorycznych. Beneficjent utrzyma trwałość projektu w wymaganym okresie 5 lat, licząc od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta. Trwałość, w rozumieniu art. 71 Rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zostanie utrzymana poprzez następujące działania: opłacanie abonamentu, konserwacja urządzeń, modernizacja lub wymiana na skutek awarii lub kradzieży.* Odnosząc się do podejmowanych w okresie trwałości ww. działań Burmistrz wyjaśnił:

³² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r. s. 320, ze zm.).

³³ Opis sposobu zachowania trwałości projektu.

Przeglądy techniczne sprawności hotspotów prowadzone są na bieżąco poprzez monitorowanie przez kontroler cnMaestro, do którego hotspoty są podłączone. System ten automatycznie informuje o aktualizacjach oraz ewentualnych awariach systemu – informacja jest przekazywana do wykonawcy. Aktualizacja oprogramowania systemowego dokonywana jest kwartalnie. (...). Z uwagi na powyższe i z informacji uzyskanych od wykonawcy na ten moment nie wystąpiła potrzeba przeprowadzenia wizyt serwisowych (...). Nie dokonywano wymiany urządzeń bowiem nie stwierdzono awarii i kradzieży.

(akta kontroli str. 14, 31, 394, 426, 470-471, 475)

Odnosząc się do informacji, danych lub analiz, na podstawie których wybrano lokalizacje i liczbę hotspotów Burmistrz wyjaśnił: Punkty publicznego dostępu do Internetu zlokalizowano w instytucjach użyteczności publicznej, jakimi są Szkoła Publiczna w Pierzchnicy, Szkoła Podstawowa w Drugni oraz czytelnia w Gminnej Bibliotece Publicznej, gdyż uznano, że będą one najbardziej efektywnie wykorzystane, a jednocześnie stworzą możliwość korzystania z Internetu przez dzieci z rodzin mniej zamożnych, w których rodziców nie stać na wykupienie abonamentu telefonii komórkowej umożliwiającego korzystanie z Internetu. Ustalono, że w obydwu lokalizacjach będzie zamontowana równa liczba anten umożliwiających dostęp do publicznego Internetu. Podał, że: Liczbę punktów dostępowych oszacowano na podstawie rozeznania rynku. Rozeznania rynku dokonano telefonicznie. Zadzwoniono do trzech firm oferujących usługi montażu anten dostępu do Internetu, znalezione w Internecie. Na tej podstawie ustalono cenę anteny wewnętrznej, cenę anteny zewnętrznej oraz koszty chmury, koszty robocizny oraz koszty materiałów potrzebnych do montażu anten. Od ogólnej kwoty dotacji przewidzianej dla jednostki w kwocie 64 368 zł odjęto koszty stałe (robocizna i gwarancja, chmura i materiały pozostałe). Przyjęto również zasadę, że bardziej wykorzystane będą anteny wewnętrzne i tym samym ustalono, że w każdej ze szkół zamontowane zostaną po dwie anteny zewnętrzne. Przedstawił sposób wyliczenia liczby anten wewnętrznych. Dodał: Osiem anten wewnętrznych zdecydowano się zamontować w szkołach, po cztery anteny wewnętrzne w każdej z nich. Dziewięć wewnętrzną antenę postanowiono zamontować w czytelnii Gminnej Biblioteki Publicznej w Pierzchnicy. (...).

(akta kontroli str. 272, 276-277)

W kwestii zbierania i analizowania informacji na temat korzystania przez obywateli z udostępnionych hotspotów Burmistrz wyjaśnił: Nie prowadzono monitoringu poziomu wykorzystania udostępnionych punktów dostępu do publicznego internetu, gdyż system przewiduje jedynie bieżący podgląd w liczbę w danym momencie korzystających z punktów dostępu. Monitorowanie tego powodowałoby zaangażowanie dodatkowych pracowników. W kolejnych wyjaśnieniach podał: (...) Punkt zarządzania dla wszystkich punktów dostępu w ramach sieci Publiczny internet dla każdego umożliwia prowadzenie statystyk logowań użytkowników w odniesieniu do tych punktów. (...). Dostęp do logowań za okres 7 dni jest dostępny online poprzez stronę punktu zarządzania dla wszystkich punktów dostępu. Dostęp do statystyk logowań za wcześniejszy okres czasu jest możliwy poprzez agregację danych dostępnych offline.

(akta kontroli str. 272, 277, 400, 403)

Przeprowadzone 10 października 2023 r. oględziny punktu zarządzania dla wszystkich hotspotów wykazały, że aplikacja umożliwia podanie liczby logowań osób korzystających z hotspotów, w tym eksport tych danych jako np. plik pdf. Zawiera szczegółowe informacje o każdym logowaniu, np. adres fizyczny karty sieciowej urządzenia, punkt dostępu, czas logowania. Umożliwia filtrowanie logowań dla wskazanego hotspotu. Z wyświetlonych informacji wynika, że w ciągu 10 dni, tj. w okresie od 1 października 2023 r. (godz. 16.38) do 10 października 2023 r. (godz.

10.04) do sieci zalogowano się 322 razy. Informatyk Urzędu wyjaśnił: *Dostęp do statystyk logowań za wcześniejszy okres czasu jest możliwy poprzez agregację danych dostępnych offline. Na zlecenie Urzędu np. przesłane drogą e-mailową taką agregację może sporządzić wykonawca punktu zarządzania dla wszystkich punktów dostępu w ramach sieci Publiczny internet dla każdego (cnMaestroCloud). Do tej pory Urząd nie wnioskował o sporządzenie takiej agregacji. Wyjaśnił również: Niedawno od producenta chmury uzyskałem informację o wydłużeniu z 7 do 10 dni możliwości podglądu i generowania danych dotyczących logowań do hotspotów.*

(akta kontroli str. 430-448)

W okresie objętym kontrolą hotspoty, za wyjątkiem awarii sieci OSE wykorzystywanej do dostarczania internetu dla sieci wybudowanej w ramach Projektu, funkcjonowały sprawnie i bezawaryjnie.

(akta kontroli str. 272, 277)

Odnosząc się do zasad dokonywania zgłoszeń o problemach technicznych występujących w funkcjonowaniu hotspotów Burmistrz wyjaśnił: *Nie została opracowana w Urzędzie (...), odrębna procedura w sprawie dokonywania zgłoszeń o problemach technicznych występujących w funkcjonowaniu publicznych punktów dostępu do Internetu. Każdy mieszkaniec gminy ma możliwość pisemnie, elektronicznie bądź telefonicznie zgłosić na kancelarię urzędu problem, z którym się zmagają. Zgłoszenie takie jest przekazywane przez burmistrza lub zastępcę burmistrza do załatwienia przez pracownika, który zajmuje się tymi sprawami. W przypadku problemów technicznych z dostępem do publicznego Internetu byłby to informatyk.*

(akta kontroli str. 272, 277)

Dyrektorzy szkół, w których zostały zainstalowane hotspoty wyjaśnili, że w związku z tym, że nie korzystają z sieci zainstalowanej przez Beneficjenta nie monitorują regularnie poprawności ich działania. Ponadto Dyrektor SSP w Drugni wyjaśniła: *Wiemy jednak, że punkty te działają od chwili ich zainstalowania. Ponieważ punkty te działają w oparciu o nasz punkt dostępowy OSE informujemy, że łącze to jest bardzo stabilne i do dnia dzisiejszego [dop. NIK – 26 września 2023 r.] uległo awarii tylko jeden raz. W dniach 15-19.09.2023 r. nastąpiła awaria łącza polegająca na drastycznym spadku prędkości w trybie „pobieranie”. Po zgłoszeniu awarii do sieci NASK problem został usunięty w dniu 19.09.2023 r. Od tej chwili zarówno łącze OSE jak i sieć zainstalowana przez gminę Pierzchnica działają prawidłowo. Z kolei Dyrektor SP w Pierzchnicy dodał, że: (...) z wiedzy jaką posiadam wynika, iż awarie nie zdarzają się, a publiczny dostęp do Internetu funkcjonuje sprawnie i prawidłowo.*

(akta kontroli str. 379-380, 382-383)

W okresie objętym kontrolą³⁴ w prowadzonym w Urzędzie rejestrze skarg i wniosków nie było skarg i wniosków, których przedmiotem byłaby awaryjność i/lub niska jakość działania hotspotów.

(akta kontroli str. 37-40, 272, 277)

Zgodnie z § 13 ust. 4 pkt 2 i 3 UoD, działania informacyjno-promocyjne Projektu prowadzone były poprzez umieszczenie w siedzibie Urzędu plakatu informującego o Projekcie oraz zamieszczenie informacji o Projekcie na stronie internetowej Urzędu. Burmistrz wyjaśnił również, że o możliwości korzystania z hotspotów zostali poinformowani uczniowie (na inauguracji roku szkolnego 2021/2022) oraz rodzice uczniów (podczas spotkań na początku roku szkolnego oraz w trakcie spotkań śródrocznych).

³⁴ Do 2 października 2023 r.

Z opóźnieniem zamieszczono informację o Projekcie na stronie internetowej Urzędu (w tym w sposób niezapewniający użytkownikom łatwego do niej dostępu) i na plakacie informacyjnym, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 274, 277, 285-289)

Burmistrz wyjaśnił: *Nie prowadzono analizy potrzeb w zakresie informowania o możliwości korzystania z udostępnionych punktów, gdyż punkty te są dostępne głównie dla dzieci i młodzieży będących uczniami szkół. Nie opracowano i nie wdrożono programu promocji korzystania z udostępnionych punktów dostępu do publicznego internetu, gdyż stwierdzono, że nie istnieje taka potrzeba. Nie był prowadzony monitoring działań informacyjno-promocyjnych dotyczących możliwości korzystania z udostępnionych punktów dostępu do Internetu, gdyż stwierdzono, że nie występuje taka potrzeba.*

(akta kontroli str. 273, 277-278)

W wyniku przeprowadzonych w dniu 18 września 2023 r. oględzin stwierdzono, że:

- na stronie internetowej Urzędu³⁵ (w zakładce *Aktualności*) znajdował się opis Projektu zawierający informacje m.in. o: podpisaniu przez Beneficjenta z CPPC umowy o dofinansowanie, celu Projektu, lokalizacji hotspotów, całkowitej wartości Projektu i procencie dofinansowania, terminie zrealizowania Projektu w zakresie rzeczowym; z licznika tej podstrony wynikało, że ww. strona była czytana 278 razy; na ww. stronie znajdowały się znaki: FE, barw RP i Unii Europejskiej;
- w siedzibie Urzędu³⁶ umieszczony był plakat informacyjny – zgodnie z przykładowym wzorem plakatu informacyjnego wskazanym w zał. nr 11³⁷ do UoD zawierał on m.in. informację o: realizacji przez Beneficjenta Projektu dofinansowanego z FE w ramach POPC, celu projektu, kwocie dofinansowania z UE; znaki: FE, barw RP i Unii Europejskiej; adres portalu www.mapadotacji.gov.pl.

(akta kontroli str. 36, 235-236, 255, 269)

W § 5 ust. 1 i 2 UoD wskazano, że Beneficjent rozlicza wydatki w ramach Projektu metodami uproszczonymi, tj. w oparciu o kwotę ryczałtową zgodnie z WoD i wytycznymi wyszczególnionymi w § 7 ust. 1 pkt 3 UoD. Beneficjent osiągnął wymaganą UoD wartość (13) wskaźnika produktu *Liczba utworzonych publicznych punktów dostępu do internetu – hotspotów* (§ 5 ust. 2 tej umowy). Utworzył również publiczne punkty dostępu zgodnie z konfiguracją określoną w pkt 4 *Wymagań dla WiFi*, tj. liczba zewnętrznych i wewnętrznych punktów dostępu odpowiadała tej zamieszczonej w tabeli w tym punkcie (§ 5 ust. 4 UoD).

(akta kontroli str. 14, 179-182, 205-211, 235-240, 297-373, 390-397, 451)

Całość wydatków w kwocie 60 270 zł została przeznaczona na cele określone w UoD i WoD, tj. na utworzenie 13 szt. publicznych punktów dostępu do internetu – hotspotów. Wydatki zostały faktycznie poniesione w okresie kwalifikowalności (przelewu wynagrodzenia należnego wykonawcy za zakup, dostawę i montaż punktów dostępowych dokonano 17 sierpnia 2021 r.³⁸) i udokumentowane (m.in. faktura, dokument OT, protokoły odbioru ilościowego i technicznego). Były one zgodne z zakresem rzeczowym Projektu określonym we WoD.

(akta kontroli str. 14, 205-211, 216, 235-240, 297-372, 390-397, 430-448, 451)

³⁵ <https://www.pierzchnica.pl/aktualnosci/2895>

³⁶ W korytarzu naprzeciw wejścia do sekretariatu Burmistrza.

³⁷ Wyciąg z „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji”.

³⁸ Zgodnie z § 2 ust. 2 umowy z 29 czerwca 2021 r. z wykonawcą, tj. w terminie 14 dni od otrzymania faktury.

Wyboru wykonawcy za zakup, dostawę i montaż punktów dostępowych dokonano zgodnie z regulaminem udzielania zamówień publicznych w Urzędzie³⁹ m.in. z należytą starannością dokonano szacowania wartości zamówienia; prawidłowo przeprowadzono procedurę zapytania ofertowego⁴⁰ (tj. zapytanie ofertowe wysłano do co najmniej trzech wykonawców, sporządzano informację z przeprowadzonych czynności, którą zatwierdził Burmistrz; zawarto umowę o realizację zamówienia w formie pisemnej). Wybrana oferta spełniała warunki określone w zapytaniu ofertowym i była najkorzystniejsza (przy wyborze kierowano się kryterium ceny).

(akta kontroli str. 98-142, 201-204)

Ogół wydatków poniesionych przez Beneficjenta na realizację Projektu został uznany za kwalifikowalny przez CPPC. CPPC nie stwierdziła sytuacji nieprawidłowego wykorzystania dofinansowania, wskutek czego nie zaszła konieczność zwrotu środków.

(akta kontroli str. 316-373, 470)

Wniosek o płatność końcową⁴¹ został wysłany⁴² do CPPC w dniu 17 sierpnia 2021 r., tj. 13 dni od odbioru technicznego montażu hotspotów. Powyższe było zgodne z § 6 ust. 13 UoD, zgodnie z którym Beneficjent zobligowany był złożyć wniosek o płatność końcową do CPPC w terminie do 25 dni od dnia osiągnięcia 100% wartości docelowej wskaźników w Projekcie lub w terminie 25 dni od zakończenia okresu realizacji Projektu (tj. 1 maja 2022 r.) w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpi pierwsze. W procesie weryfikacji WoP, CPPC zwróciło się do Beneficjenta:

- 17 sierpnia 2021 r. (za pomocą aplikacji SL2014) i 23 sierpnia 2021 r. (e-mailem) – o uwzględnienie we WoP w polu *Postęp rzeczowy realizacji projektu* (w opisie *Stan realizacji*) pełnej listy zainstalowanych i zrealizowanych hotspotów oraz załączenie: plakatu/tablicy informacyjnej, linku/zrzutu ekranu ze strony internetowej, gdzie zamieszczono opis Projektu, protokołu odbioru/innego dokumentu dotyczącego odbioru instalacji w celu potwierdzenia wykonania prac, dokumentu OT w celu potwierdzenia wpisania instalacji do ewidencji środków trwałych i przyjęcia do użytkowania; skorygowany i uzupełniony o ww. elementy WoP terminowo wysłano do CPPC w dniu 23 sierpnia 2021 r.;
- 24 sierpnia 2021 r. (e-mailem) – o elektroniczne podpisanie, załączonego do WoP *Raportu z osiągniętych wskaźników projektu w ramach działania 1.1 Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach. Publiczny Internet dla każdego* i skorygowanie w nim tabeli *Podsumowanie realizacji wskaźników*; podpisany i poprawiony WoP terminowo wysłano do CPPC w dniu 31 sierpnia 2021 r. (i ponownie 1 września 2021 r.).

Zgodnie z § 6 ust. 7 UoD CPPC weryfikuje wniosek o płatność w terminie 45 dni licząc od dnia jego złożenia, a w przypadku gdy wniosek o płatność zawiera braki lub błędy, Beneficjent na wezwanie CPPC, był zobowiązany do złożenia, poprawionego lub uzupełnionego wniosku o płatność, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania (w takim przypadku termin weryfikacji przez CPPC wniosku o płatność zostaje wstrzymany i jest kontynuowany od dnia dostarczenia poprawnego lub kompletnego wniosku). WoP został ostatecznie zatwierdzony przez ww. instytucję po 50 dniach, tj. w okresie liczonym od 1 września do 20 października 2021 r.

³⁹ Załącznik do zarządzenia nr 233/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Pierzchnica z dnia 15 lutego 2021 r. w sprawie Regulaminu Udzielania Zamówień Publicznych w Urzędzie Miasta i Gminy Pierzchnica.

⁴⁰ Udzielenia zamówienia publicznego dokonano w trybie zapytania ofertowego, a nie w trybie zakupu bezpośredniego, mimo że szacunkowa wartość zamówienia była niższa niż 60 tys. zł netto.

⁴¹ Będący równocześnie: sprawozdawczym i o refundację.

⁴² Za pomocą aplikacji SL2014.

Zgodnie z § 6 ust. 2 UoD dofinansowanie w kwocie 64 368 zł zostało przekazane na rachunek Urzędu w dniu 3 listopada 2021 r., tj. w terminie nie dłuższym niż 21 dni, licząc od dnia zatwierdzenia wniosku o płatność końcową przez CPPC. Pismem z 18 listopada 2021 r. dyrektor Departamentu Wdrażania Projektów Szerokopasmowych CPPC poinformowała, że Projekt został ostatecznie rozliczony.

(akta kontroli str. 16, 211, 316-373, 426-429, 470)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Urzędzie nie dokonano (np. przed złożeniem WoD Projektu) analizy możliwości spełnienia założonego w Projekcie wymagania w zakresie jakości usług określonego w pkt 5 *Wymagań dla WiFi*. Zgodnie z tym wymogiem Beneficjent powinien wykupić abonament na połączenie internetowe zapewniające prędkość pobierania danych wynoszącą co najmniej 30 Mb/s (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 18 października 2018 r. w sprawie minimalnej przepływności łącza dla świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego usługi dostępu do internetu⁴³). W konsekwencji zawarte przez Burmistrza w dniu 7 grudnia 2022 r. umowy o świadczenie przez operatora telekomunikacyjnego usługi bezprzewodowego internetu⁴⁴ nie zapewniały prędkości pobierania danych wynoszącej co najmniej 30 Mb/s. We WoD realizacji Projektu Burmistrz oświadczył, iż projekt realizowany będzie zgodnie z wymogami określonymi w załączniku *Wymagania dla WiFi* (kopia WoD stanowiła integralną część UoD). Stosowanie do postanowień § 2 ust. 6 UoD Beneficjent zobowiązał się do realizacji Projektu zgodnie i w oparciu o WoD. Burmistrz wyjaśnił, że prędkość pobierania danych w ramach usługi świadczonej przez ww. operatora telekomunikacyjnego to 10-15 Mb/s.

(akta kontroli str. 35, 41-58, 163, 390, 397, 416, 427, 454, 456)

Burmistrz wyjaśnił: *W związku z realizacją projektu nie dokonano analizy w zakresie spełnienia pkt 5 Wymagań dla WiFi przez przeoczenie. Ponadto wyjaśnił, że operator telekomunikacyjny, z którym zawarto umowy nie gwarantuje prędkości na łączach LTE (za pośrednictwem nadajników GSM) i takiej gwarancji nie udzielił. Prędkość ta jest uzależniona od wielu czynników m.in. takich jak odległość od nadajnika, ukształtowanie terenu czy obciążenie nadajnika określoną ilością użytkowników w jednym czasie. Również proste usługi świadczone po światłowodzie nie mają gwarancji prędkości. Usługa, na którą (...) daje gwarancję to Miejski Ethernet – dedykowane łącze światłowodowe – jednak lokalizacje Drugnia 28 i ul. Wyszyńskiego 5 w Pierzchnicy nie leżą w zasięgu sieci światłowodowej. Wyjaśnił również: Abonament na połączenie internetowe nie został wykupiony bezpośrednio po zainstalowaniu hotspotów przez przeoczenie.*

(akta kontroli str. 399, 402, 414, 420, 421)

Odnosząc się do niemożliwości trwałego zapewnienia prędkości pobierania danych wynoszącej co najmniej 30 Mb/s w ramach abonamentu wykupionego od jakiegokolwiek operatora telekomunikacyjnego bądź innego podmiotu świadczącego usługi internetowe na terenie gminy Pierzchnica Burmistrz wyjaśnił: *W związku z zawarciem na potrzeby hotspotów zainstalowanych w ramach projektu Publiczny Internet w Gminie Pierzchnica umów o świadczenie przez operatora telekomunikacyjnego usługi bezprzewodowego Internetu niezapewniających prędkości pobierania danych wynoszących co najmniej 30 Mb/s oraz wykorzystywania przez te hotspoty Internetu pochodzącego z Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE) bez zgody operatora tej sieci informuję,*

⁴³ Dz. U. poz. 2078

⁴⁴ Umowy nr UM/00633253/2022 i UM/00633187/2022.

że w dniu 20 października 2023 r. zwróciliśmy się ponownie do NASK-u o wyrażenie zgody na wykorzystanie łącza OSE na potrzeby zainstalowanych 13 punktów dostępowych w placówkach oświatowych na terenie Gminy Pierzchnica. W odpowiedzi otrzymano informację, że obecnie nie ma możliwości wykorzystania łącza OSE na potrzeby hotspotów zainstalowanych w ramach projektu (...). W związku z otrzymaniem od NASK odpowiedzi odmownej, dążyć będziemy do uruchomienia w placówkach oświatowych w Pierzchnicy i w Drugni Internetu zapewniającego prędkość co najmniej 30 Mb/s u operatora telekomunikacyjnego (...) w celu przekształcenia aktualnych umów na świadczenie usługi w ramach sieci światłowodowej. W roku 2023 r. firma Nexera przystąpiła do budowy sieci światłowodowych stwarzając możliwość przewodowego dostępu do Internetu o prędkości nawet do 100 Mb/s, jednakże firma Nexera nie świadczy usług telekomunikacyjnych. Dodał, że w przypadku jeśli operator telekomunikacyjny, z którym aktualnie zawarta była umowa na świadczenie bezprzewodowej usługi internetowej nie zaoferuje świadczenia usługi internetu o prędkości minimum 30 Mb/s wówczas zwrócimy się do innych operatorów telekomunikacyjnych.

(akta kontroli str. 489-493)

2. Od dnia odbioru technicznego wybudowanej w ramach Projektu sieci, tj. od 4 sierpnia 2021 r. do 7 listopada 2022 r.⁴⁵ (w tym od 3 listopada 2021 r.⁴⁶ do 7 listopada 2022 r., tj. ponad rok od początku okresu trwałości Projektu) Urząd nie wykupił abonamentu na świadczenie usługi dostępu do sieci internet wyłącznie dla wybudowanej w ramach Projektu sieci a wykorzystywał w tym celu sieć OSE. Było to niezgodne z pkt 5 *Wymagań dla WiFi* zobowiązującym Beneficjenta do wykupienia abonamentu na połączenie internetowe zapewniające prędkość pobierania danych wynoszącą co najmniej 30 Mb/s. We WoD realizacji Projektu Burmistrz oświadczył, iż projekt realizowany będzie zgodnie z wymogami określonymi w załączniku *Wymagania dla WiFi* (kopia WoD stanowiła integralną część UoD). Powyższe odbyło się również z naruszeniem sposobu zachowania trwałości Projektu przewidzianym we WoD. W pkt 13 tego wniosku Beneficjent wskazał, że trwałość Projektu zostanie utrzymana poprzez opłacanie abonamentu. Stosowanie do postanowień § 2 ust. 6 UoD Beneficjent zobowiązał się do realizacji Projektu zgodnie i w oparciu o WoD.

(akta kontroli str. 35, 41-58, 163, 390, 394, 397, 416, 427)

Burmistrz wyjaśnił: *Abonament na połączenie internetowe nie został wykupiony bezpośrednio po zainstalowaniu hotspotów przez przeoczenie.* W kwestii niezachowania trwałości Projektu w sposób przewidziany we WoD Projektu (tj. opłacania abonamentu) Burmistrz wyjaśnił, że w okresie trwałości Projektu tj. od 3 listopada 2021 r. (początek okresu trwałości) do 7 listopada 2022 r. (data podpisania umowy z operatorem telekomunikacyjnym) nie opłacano abonamentu, ponieważ hotspoty były podłączone do OSE.

(akta kontroli str. 399, 402, 471, 475)

3. W okresie od ok. marca 2023 r. do 3 listopada 2023 r.⁴⁷ na potrzeby wybudowanej w ramach Projektu sieci wykorzystywany był internet świadczony w SP w Pierzchnicy i SSP w Drugni w ramach sieci OSE, pomimo że NASK nie wyraził na to zgody. Bez stosownej zgody wykorzystywano również internet z sieci OSE od momentu odbioru technicznego powstałej w ramach Projektu sieci (tj. 4 sierpnia 2021 r.) do 21 grudnia 2022 r., tj. do czasu jej przełączenia do sieci

⁴⁵ Przy czym świadczenie przez operatora telekomunikacyjnego usługi bezprzewodowego internetu nastąpiło z dniem 21 grudnia 2022 r.

⁴⁶ Początek okresu trwałości Projektu.

⁴⁷ Tj. do zakończenia czynności kontrolnych w Urzędzie.

operatora telekomunikacyjnego, z którym zawarto umowę na bezprzewodową usługę internetową.

(akta kontroli str. 41-58, 179-182, 185-187, 200, 235-254, 297-311, 417-418, 470)

Burmistrz wyjaśnił: *Nie jesteśmy w stanie jednoznacznie wskazać daty przyłączenia hotspotów do sieci OSE, orientacyjnie nastąpiło to przed 1.03.2023 r. i do dnia dzisiejszego są przyłączone do OSE. Decyzja o podłączeniu do sieci OSE została podjęta na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie przez poprzedniego Zastępcę Burmistrza⁴⁸ (...), natomiast trudno ustalić, kto podjął decyzję o przyłączeniu hotspotów do sieci OSE po zawarciu umowy z (...) [operatorem telekomunikacyjnym – dop. NIK].* Burmistrz wyjaśnił, że przez przeoczenie nie wystąpiono do NASK o zgodę na wykorzystywanie łącza OSE przez hotspoty przed ich uruchomieniem. Odnosząc się do przyczyn przełączenia hotspotów do sieci OSE, pomimo braku zgody NASK Burmistrz wyjaśnił: *Punkty dostępowe podłączono do OSE, ponieważ nie służyło to celom komercyjnym a przede wszystkim na potrzeby uczniów i nauczycieli i mimo braku zgody operatora NASK nie chcieliśmy uczniów i nauczycieli pozbawić dostępu do bezpłatnego internetu. Usługa Orange nie gwarantowała oczekiwanej prędkości pobierania danych min. 30 Mb/s, co było warunkiem umowy o dofinansowanie.* Wyjaśnił również: *Nie występowano ponownie o zgodę, gdyż uznano, że wcześniejsza odmowa nie będzie zmieniona⁴⁹.* Ponadto wyjaśnił, że z ustaleń ustnych z przedstawicielem operatora telekomunikacyjnego, z którym zawarto umowy na świadczenie bezprzewodowej usługi internetowej wynikało, że nie jest w stanie zapewnić prędkości pobierania danych wynoszącej co najmniej 30 Mb/s.

(akta kontroli str. 399, 400, 402-403, 454-456, 471, 475, 505)

4. Urząd w okresie od marca 2023 r. do zakończenia czynności kontrolnych wydatkował łącznie 2951,84 zł (miesięcznie po 368,98 zł brutto) za świadczenie przez operatora telekomunikacyjnego usługi dostępu do sieci internet w technologii bezprzewodowej⁵⁰ w szkołach, w których w ramach Projektu zainstalowano 13 hotspotów, pomimo że w tym okresie, w tych lokalizacjach z tej usługi nie korzystano (hotspoty były przełączone do sieci OSE). W ocenie NIK było to działanie niegospodarne – niezgodne z zasadami dokonywania wydatków ze środków publicznych określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Zgodnie z § 1 umów z operatorem telekomunikacyjnym, przedmiotem umowy było uruchomienie oraz świadczenie przez niego na rzecz gminy reprezentowanej przez Burmistrza usługi Internet Bezprzewodowy Premium w lokalizacjach i o parametrach wskazanych w specyfikacji technicznej stanowiącej załącznik nr 1 do umów. W specyfikacji tej jako lokalizacje świadczenia usług wskazane zostały odpowiednio adresy: Wyszyńskiego 5, 26-015 Pierzchnica i Drugnia 28, 26-015 Pierzchnica, tj. siedziby SP w Pierzchnicy i SSP w Drugni. W piśmie z 20 stycznia 2023 r. skierowanym do CPPC, odnosząc się do zaleceń pokontrolnych po kontroli UKE, Sekretarz Miasta i Gminy (z up. Burmistrza) poinformowała, że *Gmina Pierzchnica podpisała umowy na usługi internetowe świadczone przez operatora*

⁴⁸ Osoba ta nie jest zatrudniona w Urzędzie od 1 grudnia 2020 r.

⁴⁹ Ww. wyjaśnienia złożono przed 20 października 2023 r., tj. zanim kolejny raz wystąpiono do NASK o zgodę na wykorzystanie łącza OSE na potrzeby 13 hotspotów zainstalowanych w szkołach.

⁵⁰ W ramach umów nr UM/00633253/2022 i UM/00633187/2022.

Orange dla 13 punktów dostępowych zainstalowanych w placówkach oświatowych.

(akta kontroli str. 41-58, 163-177, 217-234, 463-468)

Burmistrz wyjaśnił: *Internet jest usługą opartą o technologię GSM (mobilne rozwiązanie) i jest obecnie wykorzystywany podczas wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Pierzchnica oraz na potrzeby świetlic prowadzonych przez Gminę Pierzchnica. Uczestnicy takich wydarzeń oraz osoby korzystające ze świetlic korzystają z darmowego dostępu do internetu. Rozwiązanie umowy wiązałoby się z dodatkowymi kosztami w postaci kar umownych. Dodatkowo wyjaśnił: Internet świadczony w ramach umów nr UM/00633253/2022 i UM/00633187/2022 jest wykorzystywany jako zabezpieczenie na wypadek braku możliwości połączenia się z internetem podczas wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Pierzchnica, tj. Święto Pierzchnicy, dożynki gminne oraz na potrzeby świetlic prowadzonych przez Gminę Pierzchnica (Brody 35, Drugnia 13a, Drugnia Rządowa 13a, Górki 5A, Gumienice 17, Maleszowa 29, Pierzchnianka 52F, Podlesie 49, Podstoła 16, Ujny 10, Wierzbie 3b). Uczestnicy takich wydarzeń oraz osoby korzystające ze świetlic (tj. organizator, prowadzący zajęcia świetlicowe lub uroczystość okazjonalną) mogą skorzystać z dostępu do internetu poprzez komputer stacjonarny lub laptop (wymagana karta sieciowa przewodowa RJ-45) podłączony do jednego z dwóch routerów, po uprzednim zgłoszeniu takiej potrzeby. Nawiązując do wyjaśnienia Znak: RA.1710.1.2023.MP z dnia 28.09.2023 i stwierdzenia w odpowiedzi na pytanie 9, tj. „Internet jest usługą opartą o technologię GSM (mobile rozwiązanie) i jest obecnie wykorzystywany podczas wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Pierzchnica oraz na potrzeby świetlic prowadzonych przez Gminę Pierzchnica. Uczestnicy takich wydarzeń oraz osoby korzystające ze świetlic korzystają z darmowego dostępu do internetu” miano na uwadze to, że jest wykorzystywany jako forma zabezpieczenia połączenia z internetem, w przypadku jego braku. Do dnia dzisiejszego [9 października 2023 r. – dop. NIK] fizycznie nikt nie skorzystał z połączenia się z internetem w ramach ww. umów.*

(akta kontroli str. 400, 403, 420-421)

Odnosząc się do zapisów umów z operatorem telekomunikacyjnym Burmistrz wyjaśnił: *Rozwiązanie umowy wiązałoby się z dodatkowymi kosztami w postaci kar umownych. Uznano, że bardziej celowym jest utrzymanie tej umowy i możliwość wykorzystania jako zabezpieczenie na wypadek braku możliwości połączenia się z internetem podczas wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Pierzchnica oraz na potrzeby świetlic prowadzonych przez Gminę.*

(akta kontroli str. 471-472, 475)

5. W Urzędzie nieprawidłowo prowadzono niektóre działania promocyjne i informacyjne, a mianowicie:
- na stronie internetowej umożliwiającej zalogowanie do sieci „Publiczny internet dla każdego” nie zamieszczono zestawu znaków FE z barwami RP oraz znakiem UE (zgodnie z rozdziałem 11 Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji⁵¹ w przypadku m.in. stron internetowych wymagane jest stosowanie ww. zestawu znaków⁵²);

⁵¹ Dalej: Podręcznik.

⁵² Ustalenia wynikają z oględzin działania hotspotów zainstalowanych w ramach Projektu w SSP w Drugni, SP w Pierzchnicy i Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Pierzchnicy.

- informacje o Projekcie zamieszczono w dniach: 2 sierpnia 2021 r. (na stronie internetowej Urzędu⁵³) i 4 sierpnia 2021 r. (na plakacie zawieszonym w siedzibie Urzędu), pomimo że UoD Projektu została zawarta z dniem 3 lutego 2021 r.; zgodnie z *Podręcznikiem* obowiązek informowania o projekcie powstaje od momentu uzyskania dofinansowania⁵⁴ (rozdz. 9 *Podręcznika*), a plakat powinien zostać umieszczony w widocznym miejscu nie później niż miesiąc od uzyskania dofinansowania (rozdział 12.10 ww. *Podręcznika*);
- informację o Projekcie zamieszczono na stronie internetowej Urzędu w sposób niezapewniający użytkownikom łatwego do niej dostępu, gdyż w toku przeprowadzonych 18 września 2023 r. oględzin stwierdzono, że znajdowała się ona na 860 podstronie (z 3718) w zakładce *Aktualności*⁵⁵; zgodnie z rozdz. 13.1 *Podręcznika*: *Znaki i informacje o projekcie – jeśli struktura Twojego serwisu internetowego na to pozwala – możesz umieścić na głównej stronie lub istniejącej już podstronie. Możesz też utworzyć odrębną zakładkę/podstronę przeznaczoną specjalnie dla realizowanego projektu lub projektów. Ważne jest, aby użytkownikom łatwo było tam trafić (np. na stronie głównej powinien znaleźć się odnośnik do zakładki/podstrony przeznaczonej specjalnie dla opisu realizowanego projektu/projektów).*

W UoD Beneficjent zobowiązał się do m.in. zapoznania z treścią oraz stosowania w związku z realizacją Projektu *Podręcznika* (§ 7 ust. 1 pkt 3 lit. f) i stosowania aktualnej jego wersji (§ 7 ust. 1 pkt 5) – w zakresie pozostałych warunków wykorzystania dotacji; oznaczania znakiem UE i znakiem FE wszystkich prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących Projektu (§ 13 ust. 4 pkt 1 lit. a), wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych zgodnie z m.in. zasadami promocji Projektu, o których mowa w ww. *Podręczniku* (§ 13 ust. 5) – w zakresie obowiązków dotyczących informacji i promocji.

(akta kontroli str. 7-36, 235-236, 243, 255, 269, 273, 277-278, 285-289, 349-352, 469)

Burmistrz wyjaśnił, że brak zestawu znaków FE z barwami RP oraz znakiem UE na polu autoryzacyjnym oraz zamieszczenie z opóźnieniem informacji o projekcie na stronie internetowej Urzędu i plakacie wynikało z przeoczenia. Wyjaśnił również: *Informację o projekcie zamieszczono na stronie internetowej UMiG Pierzchnica w Aktualnościach ponieważ uznano, że to był najłatwiejszy dostęp dla użytkowników w tamtym okresie. W celu ułatwienia dostępu do powyższych informacji obecnie, artykuł zostanie przeniesiony do zakładki „Dotacje UE” z bezpośrednim dostępem ze strony głównej (logo UE).* Poinformował również, że w trakcie kontroli na portalu autoryzacyjnym zamieszczono wymagane oznakowanie.

(akta kontroli str. 398-399, 473-474, 477, 486-488)

6. O braku możliwości wdrożenia zalecenia pokontrolnego UKE⁵⁶ Burmistrz⁵⁷ poinformował CPPC dopiero w dniu 4 listopada 2022 r.⁵⁸, tj. siedem dni po wyznaczonym przez to CPPC 45-dniowym terminie wdrożenia zalecenia

⁵³ <https://www.pierzchnica.pl/aktualnosci/2895>

⁵⁴ Zgodnie ze *Słowniczkiem* ww. *Podręcznika* moment uzyskania dofinansowania to – w zależności od sposobu przyznawania dofinansowania – data podpisania umowy o dofinansowanie projektu lub data wydania decyzji o dofinansowaniu projektu.

⁵⁵ Zgodnie z wydrukiem tej strony załączonym do WoP – była to szósta (z 2867) podstrona w zakładce *Aktualności*.

⁵⁶ Zalecenie dotyczyło uzyskania zgody NASK na korzystanie z usługi w ich sieci.

⁵⁷ Zastępca Burmistrza, z up. Burmistrza.

⁵⁸ E-mail wraz ze skanem pisma z 4 listopada 2022 r. podpisanego przez Zastępcę Burmistrza, z up. Burmistrza.

pokontrolnego (tj. 28 października 2022 r.)⁵⁹. Należy zauważyć, że Urząd już 13 października 2022 r. otrzymał wiadomość, że NASK nie wyraża zgody na wykorzystanie tej sieci na potrzeby realizacji Projektu. Zgodnie z art. 25 ust. 12 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 podmiot kontrolowany w wyznaczonym terminie informuje instytucję kontrolującą o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub rekomendacji. Dodatkowo w § 12 ust. 27 UoD Beneficjent zobowiązał się do poinformowania CPPC w wyznaczonym terminie o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub wykorzystania rekomendacji a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. W informacji pokontrolnej ww. instytucja wyznaczyła 45-dniowy termin wdrożenia zaleceń (28 października 2022 r., tj. 45 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej przez Beneficjenta), nakazując równocześnie powiadomienie jej w ciągu siedmiu dni od dnia wdrożenia zaleceń pokontrolnych w wyznaczonym terminie o sposobie wykonania zaleceń oraz przesłanie uwierzytelnionych za zgodność z oryginałem dokumentów poświadczających przedstawiony stan. Ostatecznie informację⁶⁰ o sposobie wdrożenia zalecenia pokontrolnego, tj. o podpisaniu umów na usługi internetowe świadczone przez operatora telekomunikacyjnego dla 13 hotspotów zainstalowanych w placówkach oświatowych, przekazano CPPC dopiero 20 stycznia 2023 r., pomimo że ww. umowy zostały zawarte 7 listopada 2022 r.

(akta kontroli str. 143-150, 158-177, 185-187, 385-386, 416)

Burmistrz wyjaśnił, że spowodowane to było przeoczeniem.

(akta kontroli str. 419, 421)

7. Podpisaną przez Burmistrza informację pokontrolną (po kontroli UKE na zlecenie CPPC) przesłano do CPPC dopiero 24 stycznia 2023 r., tj. 119 dni po upływie wyznaczonego 14-dniowego (27 września 2022 r.) terminu od dnia jej otrzymania (13 września 2022 r.). W zamieszczonym na końcu tej informacji pouczeniu wskazano, że w przypadku braku umotywowanych zastrzeżeń podmiot kontrolowany podpisuje ją w terminie 14 dni od dnia otrzymania i odsyła do CPPC. Odesłanie ww. informacji nastąpiło po otrzymaniu wiadomości e-mail z 19 stycznia 2023 r. od pracownika Wydziału Kontroli Projektów Departamentu Kontroli Projektów w CPPC o niezwłoczne przekazanie podpisanej informacji pokontrolnej.

(akta kontroli str. 143-148, 150, 161, 178-182, 385, 387, 416)

Burmistrz wyjaśnił, że wynikało to z przeoczenia.

(akta kontroli str. 419, 421)

OCENA CZĄSTKOWA

W wyniku realizacji Projektu został osiągnięty i utrzymany w okresie trwałości, wskazany w UoD, efekt w postaci wskaźnika produktu dotyczącego utworzenia 13 hotspotów. Projekt został zrealizowany w terminie określonym UoD i spełniał określone w *Wymaganiach dla WiFi* wymogi techniczne oraz dotyczące konfiguracji sieci i systemu autoryzacji, obowiązków w zakresie opłat, reklamy i wykorzystania danych. W Urzędzie nie dokonano jednak wcześniejszej analizy możliwości spełnienia przez Projekt wymogu w zakresie jakości usług określonego w pkt 5 *Wymagań dla WiFi*. W konsekwencji zawarte przez Burmistrza umowy o świadczenie przez operatora telekomunikacyjnego usługi dostępu do sieci internet w technologii

⁵⁹ Przesłanie ww. informacji poprzedził e-mail z 2 listopada 2022 r. od pracownika Wydziału Kontroli Projektów Departamentu Kontroli Projektów w Centrum Projektów Polska Cyfrowa o niezwłocznej odpowiedzi na pismo przekazujące informację pokontrolną.

⁶⁰ Przesłane drogą e-mail pismo z 20 stycznia 2023 r. podpisane przez Sekretarza Miasta i Gminy (z up. Burmistrza) wraz ze skanami umów nr UM/00633253/2022 i UM/00633187/2022.

bezprzewodowej nie zapewniały użytkownikom korzystającym z wybudowanej w ramach Projektu sieci prędkości pobierania danych wynoszącej co najmniej 30 Mb/s. Urząd nie wykupił abonamentu na ww. usługę z chwilą uruchomienia utworzonej w ramach Projektu sieci, a dokonał tego dopiero po roku od rozpoczęcia okresu trwałości Projektu (po kontroli UKE). Zarówno przed 21 grudnia 2022 r., tj. zapewnieniem przez operatora telekomunikacyjnego ww. usługi internetowej, jak i po ok. dwóch miesiącach od tej daty do zakończenia czynności kontrolnych, dostęp do internetu wybudowanej w ramach Projektu sieci odbywał się z wykorzystaniem OSE. W związku z tym działaniem niegospodarnym, niezgodnym z zasadami dokonywania wydatków ze środków publicznych określonymi w ustawie o finansach publicznych było wydatkowanie środków finansowych na łączną kwotę 2951,84 zł na podstawie ww. umów z operatorem telekomunikacyjnym, w sytuacji gdy dostęp hotspotów do internetu faktycznie uzyskiwany był z sieci OSE.

Wbrew art. 25 ust. 12 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 i § 12 ust. 27 UoD Burmistrz z siedmiodniowym opóźnieniem poinformował CPPC o braku możliwości wdrożenia zalecenia pokontrolnego⁶¹ po kontroli UKE. Ponadto informację o podpisaniu umów na usługi internetowe świadczone przez operatora telekomunikacyjnego dla wybudowanej w ramach Projektu sieci, przekazano CPPC dopiero 20 stycznia 2023 r., pomimo że ww. umowy zostały zawarte 7 listopada 2022 r.

Niektóre działania informacyjne i promocyjne Projektu prowadzone były wbrew warunkom wykorzystania dofinansowania określonym w § 7 ust. 1 pkt 3 lit. f i pkt 5 UoD Projektu oraz obowiązkom w zakresie informacji i promocji wynikającym z § 13 ust. 4 pkt 1 lit. a i ust. 5 tej umowy, gdyż nie oznaczono we właściwy sposób stronę internetową umożliwiającą zalogowanie do sieci *Publiczny internet dla każdego*, a informacje o Projekcie zamieszczono z opóźnieniem w siedzibie Urzędu i na stronie internetowej Urzędu oraz w sposób niezapewniający użytkownikom łatwego do niej dostępu.

OBSZAR

2. Realizacja obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 29 i 29k ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w celu zapewnienia powszechnego stacjonarnego dostępu do internetu

Opis stanu faktycznego

Z dniem 16 listopada 2020 r. Prezes UKE dokonał wpisu gminy Pierzchnica (pod numerem 492) do rejestru jednostek samorządu terytorialnego, wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji, tj. świadczenia usług telekomunikacyjnych (usługi dostępu do sieci internet, usługi dostępu do sieci internet bez pobierania opłat, usługi telekomunikacyjnej sprzedawanej we własnym imieniu i na własny rachunek, wykonywanej przez innego dostawcę usług: dostępu do sieci internet) i pozostałej działalności w zakresie telekomunikacji (budowy, eksploataowania i nabywania praw do infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych).

(akta kontroli str. 294-296)

Zgodnie z art. 29 ust. 2b ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych przekazano do Prezesa UKE w terminie do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. i 2021 r. (odpowiednio 24 lutego 2021 r. i 15 marca 2022 r.) oświadczenie o nieposiadaniu infrastruktury telekomunikacyjnej,

⁶¹ Zalecenie dotyczyło pozyskania zgody operatora OSE na korzystanie z usługi w tej sieci.

publicznych sieci telekomunikacyjnych, budynków umożliwiających kolokację i nieświadczaniu usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych. Oświadczenia te zostały przekazane Prezesowi UKE za pomocą systemu SIIS, tj. zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych⁶². Burmistrz wyjaśnił, że nie napotkano na problemy w zakresie przekazania i aktualizacji w systemie SIIS ww. oświadczeń, w związku z czym nie ponoszono dodatkowych nakładów pracy i wydatków. Dodał, że informacje przekazywane do Prezesa UKE za pomocą systemu SIIS i innych systemów nie powielają się.

(akta kontroli str. 453-461, 472, 475-476)

Burmistrz nie przekazał takiego oświadczenia Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT do 31 marca 2023 r. sporządzonego wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 452-461)

Burmistrz nie był zobowiązany do raportowania do systemu SIDUSIS świadczenia usług WiFi za pomocą publicznie dostępnych punktów hotspot. Z otrzymanego przez NIK pisma⁶³ Dyrektora Departamentu Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji wynika, że: *Do systemu SIDUSIS należy raportować dane dotyczące usług stacjonarnego szerokopasmowego dostępu do internetu. Takie usługi mogą być świadczone za pomocą technologii bezprzewodowych, takich jak WiFi czy FWA (ang. Fixed Wireless Access). Natomiast usługi w technologii WiFi, świadczone przez gminy prowadzące działalność w zakresie telekomunikacji m.in. dzięki realizacji projektów dofinansowanych w ramach naboru „Publiczny internet dla każdego” czy „WiFi4EU”, nie są usługami stacjonarnego dostępu do internetu. Są to usługi zapewniające bezpłatną łączność bezprzewodową o co do zasady tymczasowym, incydentalnym charakterze, umożliwiając użytkownikom znajdującym się w zasięgu hot-spotów połączenie się z siecią Internet przede wszystkim w celach zastępczych względem usług mobilnej transmisji danych, z jakich ci użytkownicy korzystają w ramach posiadanych abonamentów na mobilne usługi telekomunikacyjne. Ponadto usługi te nie są jakościowo substytucyjne względem usług świadczonych w standardzie usługi stacjonarnej. W związku z tym w powyższym zakresie gminy nie są obowiązane do raportowania do systemu SIDUSIS świadczenia usług WiFi za pomocą publicznie dostępnych punktów hotspot. W świetle tych wyjaśnień Burmistrz był zobowiązany do złożenia Ministrowi Cyfryzacji oświadczenia o nieświadczaniu usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu, wymaganego art. 29k ust. 5 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych⁶⁴ przekazanie po raz pierwszy tego oświadczenia powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia wdrożenia systemu SIDUSIS. Wdrożenie tego systemu nastąpiło w dniu 1 grudnia 2022 r., tym samym termin na przekazanie po raz pierwszy informacji lub oświadczenia do SIDUSIS został ustalony na dzień 31 grudnia 2022 r. Burmistrz nie złożył ww. oświadczenia, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.*

(akta kontroli str. 494-506)

Burmistrz przekazał 7 września 2023 r. do Ministra Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS informację o punktach adresowych, w których możliwe jest świadczenie za

⁶² Dz. U. poz. 276.

⁶³ Sygnatura pisma: DT.1740.1.2023.

⁶⁴ Dz. U. poz. 2164.

pomocą stacjonarnych publicznych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu. W informacji tej, jeden z zewnętrznych hotspotów został wykazany jako wewnętrzny. Burmistrz wyjaśnił, że wynikało to z pomyłki, a powyższe zostanie skorygowane.

Oświadczenie o aktualności przekazanych informacji przekazano za pomocą systemu SIDUSIS 9 października 2023 r., tj. w terminie określonym w art. 29k ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (do 10. dnia kolejnego miesiąca, według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego).

(akta kontroli str. 274, 279, 290-293, 422-425, 449-450, 472-473, 476, 481-485)

W kwestii problemów w zakresie przekazania 7 września 2023 r. Ministrowi Cyfryzacji za pomocą SIDUSIS informacji o gminnych punktach dostępowych do internetu Burmistrz wyjaśnił, że (...) *pracownik UMiG miał problemy w uzyskaniu odpowiedzi na zadawane pytania i został odesłany przez pracownika Ministerstwa Cyfryzacji do zapoznania się z Pytaniami i odpowiedziami publikowanymi na stronie internetowej (<https://internet.gov.pl/>) w zakładce Pomoc.* Dodał, że nie ponoszono z tego tytułu dodatkowych wydatków, a informacje przekazywane do ministra właściwego do spraw informatyzacji za pomocą systemu SIDUSIS i innych systemów nie powielaly się.

(akta kontroli str. 472-473, 476)

W Gminie nie został wyznaczony Koordynator Szerokopasmowy, o którym mowa w art. 29p ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Burmistrz wyjaśnił, że *na razie nie występuje taka potrzeba.*

(akta kontroli str. 274, 279, 470)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Burmistrz nie przekazał Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT do 31 marca 2023 r. oświadczenia (według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.) o nieposiadaniu infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, budynków umożliwiających kolokację i nieświadczaniu usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych, tj. nie zrealizował obowiązku wynikającego z art. 29 ust. 2b ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych⁶⁵ ww. informacje należało przekazać Prezesowi UKE drogą elektroniczną za pomocą narzędzia teleinformatycznego udostępnionego przez Prezesa UKE. UKE udostępnił w ramach systemu PIT narzędzie „Inwentaryzacja UKE” pozwalające na wykonanie obowiązku wynikającego m.in. z art. 29 ust. 2a ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w terminie do 31 marca 2023 r.

(akta kontroli str. 452, 455)

Burmistrz wyjaśnił, że *spowodowane było to niedopatrzeniem, że system SIIS został zastąpiony systemem PIT.*

(akta kontroli str. 452, 455)

2. Burmistrz nie przekazał Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS oświadczenia o nieświadczaniu usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu, o którym mowa w art. 29k ust. 5 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. W tym

⁶⁵ Dz. U. poz. 2796, ze zm.

przepisie m.in. jednostki samorządu terytorialnego, wykonujące działalność w zakresie telekomunikacji, które nie umożliwiają świadczenia usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu lub nie planują realizacji inwestycji finansowanych ze środków prywatnych zapewniających możliwość świadczenia tych usług, zobowiązano do przekazania do SIDUSIS oświadczenia w tej sprawie (oświadczenie pozostaje w mocy do czasu zmiany stanu faktycznego). Wymóg przekazania po raz pierwszy tego oświadczenia w terminie 30 dni od dnia wdrożenia systemu SIDUSIS wynikał z art. 5 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Wdrożenie tego systemu nastąpiło w dniu 1 grudnia 2022 r., tym samym termin na przekazanie po raz pierwszy tego oświadczenia do SIDUSIS został ustalony na dzień 31 grudnia 2022 r. NIK dostrzega, że Ministrowi Cyfryzacji została przekazana za pomocą systemu SIDUSIS informacja o punktach adresowych, w których jest możliwe świadczenie za pomocą stacjonarnych publicznych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu, jednak jej przesłanie odbyło się z ponad dziewięciomiesięcznym opóźnieniem (dopiero w trakcie kontroli, tj. 7 września 2023 r.).

(akta kontroli str. 274, 279, 290-293, 481-485)

Burmistrz wyjaśnił, że niezłożenie takiego oświadczenia wynikało z przeoczenia, a złożenie ww. informacji zamiast tego oświadczenia związane było z błędnym zinterpretowaniem przepisów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

(akta kontroli str. 274, 279, 290-293, 481-485, 502-506)

OCENA CZĄSTKOWA

Zgodnie z art. 29 ust. 2b ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych przekazano do Prezesa UKE w terminie do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. i 2021 r. za pomocą systemu SIIS oświadczenia o nieposiadaniu infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, budynków umożliwiających kolokację i nieświadczeniu usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych. Takiego oświadczenia, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., nie przekazano jednak w 2023 r. za pomocą systemu PIT. Ponadto Burmistrz nie przekazał Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS oświadczenia o nieświadczeniu usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu, a przesłał z ponad dziewięciomiesięcznym opóźnieniem informacje o punktach adresowych, w których jest możliwe świadczenie za pomocą stacjonarnych publicznych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań w celu zapewnienia spełnienia założonego w Projekcie wymogu w zakresie jakości usług określonego w pkt 5 *Wymagań dla WiFi*, tj. posiadania abonamentu na połączenie internetowe hotspotów zapewniające prędkość pobierania danych wynoszącą co najmniej 30 Mb/s, a w konsekwencji zaprzestanie wykorzystywania sieci OSE i ponoszenia wydatków na usługę internetową niespełniającą ww. parametru pobierania danych.

2. Prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych Projektu zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie w zakresie warunków wykorzystania dofinansowania oraz obowiązków w zakresie informacji i promocji Projektu.
3. Przekazanie Prezesowi UKE za pomocą PIT oświadczenia o nieposiadaniu (według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.) infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, budynków umożliwiających kolokację i nieświadczaniu usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych, wymaganego art. 29 ust. 2b ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.
4. Przekazanie Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS oświadczenia o nieświadczaniu usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do internetu, o którym mowa w art. 29k ust. 5 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Uwagi NIK nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 4 grudnia 2023 r.

Kontroler
Marcin Sudół
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....
podpis

.....
podpis